

راهنمای واحد درسی نظام های بهداشت و درمان ایران جهان

درنیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۳

مدرس / مدرسین: دکترقلی زاده

پیش نیاز یا واحد همزمان:

تعداد واحد : ۳ نوع واحد : ۳ واحد نظری و ۰ واحد عملی مقطع : کارشناسی ارشد

تعداد جلسات : ۱۷

تاریخ شروع و پایان جلسات : ۱۴۰۲/۱۱/۲۵ - ۱۴۰۳/۰۳/۱۳

زمان برگزاری جلسات در هفته : روزهای یکشنبه، ۸-۱۱

مکان برگزاری جلسات حضوری : دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

هدف کلی و معرفی واحد درسی :

هدف کلی:

۱- آشنایی دانشجویان با نظامهای مختلف بهداشتی درمانی در جهان

۲- آشنایی دانشجویان با روشها و معیارهای مقایسه نظامهای بهداشتی درمانی

خدمات بهداشتی، خدماتی است که در راستای ارتقای سلامتی، حفظ و بازگرداندن تندرستی مردم ارایه می شوند. تحقق اهداف فوق فقط در صورتی که خدمات بهداشتی درمانی با کارآیی، اثر بخشی و مطلوبیت بالایی ارائه شوند تضمین خواهد شد.

امروزه مقوله توسعه، مورد توجه بسیاری از کشورهاست و به زبان ساده توسعه، چیزی جز رضایت بخش کردن وضعیت مردم نیست. از سوی دیگر، در راه رسیدن به جنبه های مختلف توسعه، انسان ملاک اصلی است و سلامت وی برای راهبران برنامه های توسعه از اهمیت زیادی برخوردار است. با این وصف، هنوز بسیاری از نظام های بهداشتی و درمانی جهان، بد اداره می شوند و هنوز بسیاری از کشورهای جهان در تصمیم گیری در بخش بهداشت و درمان خود، با مشکلات فراوانی روبرو هستند.

نظام های بهداشتی و درمانی کشورهای مختلف، متأثر از شرایط سیاسی، اقتصادی و فرهنگی آنهاست، بطوریکه کشورهایی با نظام سیاسی - اقتصادی مشابه، عموماً از نظام های درمانی مشابهی هم برخوردار هستند. نقش فرهنگ نیز در این رابطه بسیار چشمگیر است. فرهنگ به وضوح در نحوه کارکرد نظام بهداشتی درمانی مؤثر واقع می شود. در کشورهایی که فرهنگ کار و کوشش رواج دارد، عموماً نظام بهداشت و درمان نیز موفق تر است،

از طرفی سیاست، مدیریت و عملکرد جهانی بهداشت همچنان در حال تکامل است و کشورها در سراسر جهان به دنبال متعادل کردن اهداف اقتصادی و بهداشتی خود از طریق اصلاح، بهبود و اصلاح نظام سلامت هستند. به همین دلیل نوع نظام بهداشتی و درمانی در دو کشور یکسان نیست؛ ولی تشابه گروهی از عوامل باعث می شود که بتوان نظام های بهداشتی و درمانی کشور های مختلف را دسته بندی کرده و مورد مطالعه و مقایسه قرار داد. آشنایی با نظام های بهداشتی و درمانی کشورهای مختلف با توجه به شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی حاکم در آن ها می تواند به انتقال تجربیات موفق، و ایجاد دید وسیع و جامع تر نسبت به نحوه اداره نظام سلامت در شرایط مختلف منجر گردد.

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

- نسبت به نظامهای مختلف بهداشتی درمانی در جهان شناخت یابند.
- کارکردهای اصلی نظامهای سلامت را درک نمایند.
- مفاهیم و ابعاد تولید در نظام سلامت و تاثیر آن بر شاخصهای سلامت را درک نمایند.
- مفاهیم و ابعاد تامین مالی در نظام سلامت توضیح داده و تاثیر آن بر شاخصهای سلامت را تحلیل نمایند.
- نسبت به مفاهیم و انواع نظامهای ارائه دهنده خدمات سلامت شناخت یابند.
- با مفاهیم روشهای تولید منابع در نظام سلامت آشنا بوده و تاثیر آن بر شاخصهای سلامت را تحلیل نمایند.

هدف کلی و معرفی واحد درسی :

جلسه	عنوان	توضیحات
۱.	معرفی درس ، ارائه طرح درس ، آشنایی و یاد آوری تعاریف مفاهیم و مرور مباحث مرتبط پایه کارشناسی	ارائه توضیحات اولیه در خصوص اهمیت و جایگاه روشهای تعاملی تدریس و روشهای مورد استفاده در ارائه واحد درسی گروه بندی دانشجویان، تعیین سرفصل ها و انتخاب (تا حد امکان) داوطلبانه موضوعات توسط گروه ها، تبیین تکالیف مربوط به دانشجویان و مدرسين، توافق در خصوص روش ارزیابی درس

انواع تقسیم بندی نظام های بهداشتی درمانی در

سیستم های سلامت

۲.	آشنایی با اصول مطالعات تطبیقی	تعریف مطالعات تطبیقی فرق مطالعات تطبیقی با سایر مطالعات و مرورهای دیگر نحوه انجام مطالعات تطبیقی
۳.	آشنایی با اهداف و عملکرد نظام های سلامت (چارچوبهای عملکرد)	اهداف و عملکرد نظام های سلامت (چارچوبهای ارزیابی عملکرد) مدل سازمان بهداشت جهانی موری و فرنک مدل بلوکهای سازمانی مدل ارزیابی چارچوب رفتاری بهداشت و درمان و ....
۴.	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (المان و تایلند)	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت
۵.	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (سوئیس و نیجریه)	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت
۶.	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (آمریکا و هند)	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت
۷.	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (روسیه)	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت

	منتخب با شاخص های عملکرد نظام	
	سلامت (آفریقای جنوبی و کانادا)	
	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (استرالیا و مصر) _ میان ترم	۸.
	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (ژاپن و عربستان)	۹.
	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (فیلیپین و ایران)	۱۰
شامل تهیه گزارشات تحلیلی و تعیین اهداف و نشان های عملکرد (goals and targets)	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (کره جنوبی و هلند)	۱۱
مدلهای بهبود عملکرد از قبیل چرخه pdca 'lean rapid cycle improvement' sixsigma، بهینه کاوی (شامل تعریف و انواع داخلی و خارجی	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (انگلیس)	۱۲
شرح تکنیکهای 'brain storming' nominal 'group' (affinity diagrams , ...	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (گرجستان)	۱۳
	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (مالزی)	۱۴
	ارزیابی نظام سلامت کشورهای	۱۵

	منتخب با شاخص های عملکرد نظام	
	سلامت (پاکستان)	
۱۶	ارزیابی نظام سلامت کشورهای منتخب با شاخص های عملکرد نظام سلامت (اتیوپی و ترکیه)	
۱۷	امتحان پایان ترم	

شیوه ارائه آموزش

شیوه آموزش به صورت دانشجو-محور و مهارت-محور بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده به صورت مشارکتی، و با استفاده از روش سخنرانی، پرسش و پاسخ و ارائه دانشجویان اداره خواهد شد.

شیوه ارزیابی دانشجو

۱- انجام تکالیف کلاسی و فعالیت در کلاس (۸ نمره سه نمره میان ترم ، سه نمره ارایه، دو نمره حضورغیاب و بحث کلاسی)

۲- امتحان پایان ترم ۸ نمره

حداقل نمره قبولی برای این درس: بر اساس کوریکولوم

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی : طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

منابع آموزشی

- گزارشهای سازمان جهانی بهداشت . سال ۲۰۰۰ و ۲۰۱۵
- نظامهای بهداشتی درمانی تطبیقی، سازمان مدیریت صنعتی، مولف دکتر ابراهیم صدقیانی

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر

- Comparative Health Systems; Published online by Cambridge University: 2021.
<https://doi.org/10.1017/9781108775397>
- Comparative Health Systems: A Global Perspective 2nd Edition. by James A. Johnson, Carleen Stoskopf, Leiyu Shi

فرصت های یادگیری

معرفی فرصتهای احتمالی و فراهم شده توسط اعضای هیئت علمی گروه / دانشگاه / سایر دانشگاهها در طول ترم برای یادگیری بیشتر شامل لیست کارگاهها، وبینارها، کنفرانس ها ، ژورنال کلاب ها و .... به فراگیران

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و ....):

دکتر علی جنتی: ۰۹۱۴۴۱۹۵۳۷۷

دکتر معصومه قلی زاده: ۰۹۱۴۳۰۶۸۶۱۹

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و ....):

خانم زهرا صائمی: ۳۱۷۷۵۹۸۶